UZNESENIE SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 12. januára 2010 *

Vo veci C-497/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Amtsgericht Charlottenburg (Nemecko) zo 7. novembra 2008 a doručený Súdnemu dvoru 17. novembra 2008, ktorý súvisí s konaním:

Amiraike Berlin GmbH

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts, sudcovia R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), G. Arestis, J. Malenovský a T. von Danwitz,

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: R. Grass,

po vypočutí generálneho advokáta,

* Jazyk konania: nemčina.

vydal toto

Uznesenie

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 10 ES, 43 ES a 48 ES.

2 Tento návrh bol podaný v rámci žaloby podanej spoločnosťou Amiraike Berlin GmbH (ďalej len „Amiraike“), založenou podľa nemeckého práva, ktorou sa domáha vymenovania likvidátora majetku spoločnosti Aero Campus Cottbus Ltd (ďalej len „AeroCC“), založenej podľa anglického práva, ktorý sa nachádza v Nemecku.

Právny rámec

Nemecké právo

3 § 273 zákona o akciových spoločnostiach (Aktiengesetz) zo 6. septembra 1965 (BGBl. I, 1965, s. 1086, ďalej len „zákon o akciových spoločnostiach“), nazvaný „Skončenie likvidácie“, stanovuje:

„1. Po skončení likvidácie a predložení účtovnej uzávierky je likvidátor povinný podať návrh na výmaz spoločnosti z obchodného registra, v ktorom oznámi likvidáciu spoločnosti. Spoločnosť sa vymaže z obchodného registra.

…

4. Ak sa dodatočne zistí, že sú potrebné ďalšie úkony likvidácie, súd na návrh dotknutých subjektov opätovne vymenuje doterajších likvidátorov alebo iných likvidátorov. …

5. Proti rozhodnutiam podľa odsekov 2, 3 a 4 prvej vety je prípustný opravný prostriedok. Tento opravný prostriedok je potrebné podať bezodkladne.“

4 V zmysle § 145 zákona o nesporových konaniach (Gesetz über die Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit) zo 17. mája 1898, je Amtsgericht podľa § 273 ods. 4 zákona o akciových spoločnostiach príslušným na vymenovanie likvidátora.

5 V súlade s článkom 43 ods. 1 zákona uvádzajúceho občiansky zákonník (Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch, ďalej len „EGBGB“) sa práva k veci riadia právom štátu, v ktorom sa vec nachádza.

Anglické právo

6 Zákon o spoločnostiach z roku 2006 (Companies Act 2006, ďalej len „CA 2006“) stanovuje spoločnostiam s ručením obmedzeným povinnosť predložiť ročnú účtovnú závierku.

7 Článok 1000 CA 2006 stanovuje:

„1. Pokiaľ sa registrový súd domnieva, že spoločnosť nevykonáva činnosť, môže ju prostredníctvom listu zaslaného poštou požiadať o poskytnutie informácie, či vykonáva nejakú činnosť.

2. V prípade, že registrový súd do jedného mesiaca od zaslania listu nedostane odpoveď, do dvoch týždňov po uplynutí tejto lehoty zašle doporučený list odkazujúci na prvý list, pričom v ňom uvedie, že a) registrovému súdu nebola poskytnutá odpoveď a b) v prípade, že nedostane odpoveď na druhý list v lehote jedného mesiaca od jeho odoslania, bude v *Gazette* uverejnené oznámenie na účel výmazu spoločnosti z registra.

3. V prípade, že registrovému súdu a) bude poskytnutá odpoveď, v ktorej sa uvádza, že spoločnosť nevykonáva činnosť, alebo b) nebude poskytnutá odpoveď v lehote jedného mesiaca po zaslaní druhého listu, môže registrový súd uverejniť v *Gazette* oznámenie, ktoré rovnako zašle prostredníctvom pošty spoločnosti, pričom v oznámení bude uvedené, že po uplynutí troch mesiacov odo dňa zverejnenia oznámenia vymaže spoločnosť z registra, a to v prípade, pokiaľ nebude existovať dôvod, ktorý by tomu bránil.

4. Po uplynutí lehoty uvedenej v oznámení môže registrový súd vymazať spoločnosť z registra v prípade, ak spoločnosť pred uplynutím tejto lehoty nepreukáže existenciu dôvodu, ktorý by tomu bránil.

5. Registrový súd uverejní v *Gazette* oznámenie o výmaze spoločnosti z registra.

6. Uverejnením oznámenia v *Gazette* sa spoločnosť zrušuje.

7. a) Zodpovednosť všetkých konateľov, riaditeľov alebo spoločníkov spoločnosti naďalej (podľa prípadu) trvá, pričom je možné ju uplatniť tak, ako keby spoločnosť nebola zrušená, a b) žiadne ustanovenie tohto článku sa nedotýka právomoci súdu vykonať likvidáciu spoločnosti, ktorá bola vymazaná z registra.“

8 V zmysle článku 1012 CA 2006:

„1. V prípade, ak je spoločnosť zrušená, všetok jej majetok a práva, ktoré vlastní alebo ktoré v jej prospech spravujú tretie osoby v okamihu jej zrušenia (vrátane prenajatého majetku, avšak nie majetku spravovaného spoločnosťou v prospech tretích osôb), sa považuje za *bona vacantia* a

a) prináleží (podľa prípadu) v prvom rade Korune, Lancasterskému vojvodstvu alebo vojvodovi z Cornwallu a

b) považuje sa za právoplatne nadobudnutý s možnosťou disponovať ním rovnako, ako s ostatnými *bona vacantia*, ktoré pripadli Korune, Lancasterskému vojvodstvu alebo vojvodovi z Cornwallu

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

9 Spor vo veci samej sa týka nesporového konania, ktorého predmetom je vymenovanie „dodatočného“ likvidátora majetku spoločnosti AeroCC, ktorý sa nachádza v Nemecku, s tým, že sa analogicky uplatní § 273 ods. 4 zákona o akciových spoločnostiach, a to v súlade so zásadami nemeckého práva týkajúcimi sa spin — off spoločnosti.

10 Spoločnosť AeroCC bola založená v Anglicku a Walese vo forme spoločnosti s ručením obmedzeným 8. apríla 2005 a do registra spoločností bola zapísaná v Cardiffe.

11 Konatelia tejto spoločnosti si následne nesplnili povinnosť predložiť ročnú účtovnú závierku overenú britským daňovým poradcom tak, ako to vyžaduje britské právo obchodných spoločností. Podľa vnútroštátneho súdu bola spoločnosť AeroCC v januári 2008 z tohto dôvodu vymazaná z registra spoločností, čo malo za následok, že majetok spoločnosti prepadol v prospech Britskej koruny.

12 Spoločnosť AeroCC mala v Nemecku len kanceláriu. AeroCC však vlastní rôzne majetkové hodnoty nachádzajúce sa v Nemecku, a to najmä podiel v spoločnosti založenej podľa občianskeho práva, so sídlom v Berlíne, ktorá vlastní v Nemecku nehnuteľnosti a navyše aj viaceré práva na prevod pozemkov nachádzajúcich sa v Nemecku, ako aj nároky na náhradu škody.

13 Spoločnosť Amiraike, ktorá je väčšinovým spoločníkom spoločnosti AeroCC, podala 16. júna 2008 na vnútroštátny súd návrh na vymenovanie „dodatočného“ likvidátora na účely vykonania likvidácie majetku spoločnosti AeroCC, nachádzajúceho sa v Nemecku v súlade so zásadami *spin — off* spoločnosti.

14 Podľa vnútroštátneho súdu také opatrenie, aké je upravené v článku 1012 CA 2006, predstavuje vyvlastnenie. Aj keď v zásade také opatrenia nemôžu byť v skutočnosti účinné mimo územia štátu, ktorý ich vydal, v prípade konania vo veci samej je to inak. Pokiaľ sa podľa vnútroštátneho súdu spoločnosť pri výkone slobody usadiť sa podľa článkov 43 ES a 48 ES vedome podriadi právu obchodných spoločností jedného členského štátu, nemôže sa s cieľom predísť nepriaznivým právnym účinkom vyplývajúcim zo zrušenia tejto spoločnosti v súlade s právom členského štátu, podľa ktorého bola založená, dovolávať výhodnejšieho práva obchodných spoločností iného členského štátu, na území ktorého sa nachádza časť jej majetku. Taká možnosť výberu by bola v rozpore s právom Spoločenstva, pričom v tejto súvislosti nie je možné odvolávať sa na nemecký pojem „spoločnosti vzniknutej odčlenením (spin — off)“, ktorý je právne historickým pojmom pochádzajúcim z obdobia studenej vojny.

15 Za týchto podmienok Amtsgericht Charlottenburg rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa ustanovenia primárneho práva Spoločenstva, najmä články 10 ES, 43 ES a 48 ES, ako aj zásada vzájomného uznávania platných právnych poriadkov medzi členskými štátmi Spoločenstva vykladať v tom zmysle, že určitý členský štát (prvý členský štát) ratifikáciou primárneho práva Spoločenstva vyjadril v zásade súhlas s účinkom opatrenia vyvlastnenia, uloženého právnym poriadkom druhého členského štátu na svojom území v každom prípade vtedy, ak sa súkromnoprávna spoločnosť dotknutá týmto opatrením v rámci vykonávania slobody usadiť sa priznanej právom Spoločenstva vopred vedome podriadila právu obchodných spoločností druhého členského štátu, ktoré vyvlastnenie uložilo, avšak svoju hospodársku činnosť vykonáva v prvom členskom štáte, v ktorom má obchodný majetok dotknutý uvedeným opatrením?“

O právomoci Súdneho dvora

16 Podľa spoločnosti Amiraike a nemeckej vlády nemá rozhodnutie, ktoré má Amtsgericht Charlottenburg vydať, súdny charakter. V prvom rade je preto vhodné preskúmať, či v konaní vo veci samej má Amtsgericht Charlottenburg povinnosť prijať rozhodnutie súdnej povahy, aby bolo možné preskúmať, či Súdny dvor má podľa článku 234 ES právomoc rozhodnúť o otázke, ktorá mu bola položená.

17 Ak v tejto súvislosti nie sú nijaké pochybnosti o tom, že Amtsgericht Charlottenburg je „súdom“, na to, aby bol oprávnený obrátiť sa na Súdny dvor podľa článku 234 ES, je potrebné, aby na ňom prebiehal spor a aby rozhodoval v rámci konania, ktorého výsledkom má byť rozhodnutie súdnej povahy (pozri uznesenia z 18. júna 1980, Borker, 138/80, Zb. s. 1975, bod 4; z 5. marca 1986, Greis Unterweger, 318/85, Zb. s. 955, bod 4; rozsudky z 19. októbra 1995, Job Centre, nazývaný „Job Centre I“, C-111/94, Zb. s. I-3361, bod 9; zo 14. júna 2001, Salzmann, C-178/99, Zb. s. I-4421, bod 14; z 15. januára 2002, Lutz a i., C-182/00, Zb. s. I-547, bod 13; z 30. júna 2005, Längst, C-165/03, Zb. s. I-5637, bod 25, ako aj z 27. apríla 2006, Standesamt Stadt Niebüll, C-96/04, Zb. s. I-3561, bod 13).

18 V konaní vo veci samej zo spisu vyplýva, že Amtsgericht Charlottenburg sa s prejudiciálnou otázkou obrátil na Súdny dvor v postavení správneho orgánu. Predmetom rozhodnutia, ktoré má byť vydané, je totiž iba vymenovanie „dodatočného“ likvidátora majetku spoločnosti AeroCC, ktorý sa nachádza v Nemecku. Pri priamom alebo analogickom uplatnení § 273 ods. 4 zákona o akciových spoločnostiach je hlavnou úlohou súdu rozhodnúť o tom, či žalobcom alebo inou osobou navrhovaná osoba je schopná vykonať likvidáciu zostávajúceho majetku spoločnosti, ktorá bola vymazaná z registra.

19 Okrem toho zo spisu vôbec nevyplýva, že v konaní vo veci samej prebieha na Amtsgericht Charlottenburg spor medzi spoločnosťou Amiraike a prípadnou žalovanou stranou. Naopak, podľa úvodnej časti rozhodnutia vnútroštátneho súdu, nejde o „spor“, ale o „vec“ obchodného práva. Táto úvodná časť obsahuje len názov a adresu spoločnosti AeroCC. Navyše, medzi skutočnosťami uvedenými v rozhodnutí vnútro-

štátneho súdu nie je uvedená žiadna osoba ani orgán, ktorý by nesúhlasil s návrhom podaným spoločnosťou Amiraike proti spoločnosti AeroCC, ktorej väčšinovým spoločníkom je Amiraike.

20 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru navyše nevyplýva, že predtým, ako sa Amtsgericht Charlottenburg obrátil na Súdny dvor, by situácia spoločnosti Amiraike viedla k rozhodnutiu, proti ktorému by bolo na tomto súde podané odvolanie. Amtsgericht Charlottenburg je tak prvý orgán, ktorý je oprávnený rozhodnúť o návrhu na vymenovanie likvidátora spoločnosti AeroCC.

21 Z vyššie uvedeného vyplýva, že v konaní vo veci samej Amtsgericht Charlottenburg vykonáva činnosť správneho orgánu bez toho, aby súčasne rozhodoval o spore, z čoho vyplýva, že nevykonáva súdnu funkciu.

22 V dôsledku toho je potrebné na základe článku 92 ods. 1 a článku 103 ods. 1 rokovacieho poriadku konštatovať, že Súdny dvor zjavne nemá právomoc rozhodnúť o otázkach, ktoré predložil Amtsgericht Charlottenburg.

O trovách

23 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) nariadil:

Súdny dvor Európskej únie zjavne nemá právomoc odpovedať na otázku, ktorú predložil Amtsgericht Charlottenburg prostredníctvom svojho rozhodnutia zo 7. novembra 2008.

Podpisy